

Pidu Betsy juures on esitatud kui Lotmani kirjeldatud mürgeldus, millest ei puudu ka „välk ja pauk“ hiigelsuure šampanjapudeli avamisel. Teise vaatuse vaste sellele on kõrtsistseen Vronskiga, mille pummelunglik vürtsikus on vastandatud Anna valulikele tundevärelustele ja siseheitlustele. Lisaks detailideni viimistletud Vitali Nikolajevi Tverskoile ja mõlemale Betsyle jääb neis stseenides silma Ketlin Oja koomikunärv, lopsakas lustlikkus ja rahvalik robustsus labasusse libastumiseta. Oleks kurb, kui Ketlin Oja jääkski vaid Kittysid tantsima, temas on potentsiaali nii Betsy kui ka Anna Karenina, Giselle'i ja „Don Quijote“ Quiteria, klassikaliste kaunitaride kui ka grotesksete koletiste tarvis.

Üks meeldejäävamate stseenidest kujundliku rikkuse ja pingestatusega oli teise vaatuse algus hipodroomil, ratsutajate esitus ja ratsavõistlus, mis päädis pika „pausiga“, milles vigastatud Vronski pea oli põlvitava Anna süles. Hipodroomi- ja ka teistest rühmapiltidest torkas silma Marcus Nilsson, kes vääraks suuremaid rolle kui „Romeo ja Julia“ Paris – temas pole vähem potentsiaali Vronski tarvis, kui seda on Cristiano Principatol.

Jaamastseenide monokroomsus, mis raamistas balletti, loob sobiva kontrasti ülejäänud lavastuse värvikate kostüümidega. Siiski vajab lõpustseeni valgus täpsemat ajastamist, sest Anna hüpe rongi ette jääb sageli nägemata (prožektor pimestab liiga vara vaataja silmi) ja muudab mõttetuks tantsijannade kangelasliku viskumise kõrgustest alla. Lavastust läbiv pitsimotiiv, mis ka kavaraamatut kaunistab, on iseenesest õnnestunud leid, kuid ei tõuse piisavalt esile, et omandada kaunistuselemendist sümboolsemat tähendust. Küsitavaks jäi ka teise vaatuse teatristseen oma vihjega barokiõukonnale ja -lavale, asjatult näpuga näitavaks kehastatud varjud Anna mõttemaailmas.

Ent tervikuna on Marina Kesleril õnnestunud luua lavastus, mis annab vaatamis- ja mõtlemisnaudingut nii „professoritele“ kui ka „lihtinimestele“. Paar tuttavat, kellele „Anna Karenina“ oli esimene balletikülastus elus, jäid kogemusega väga rahule, sest kõik oli arusaadav kavalehte lugemata, pakkus rõõmu silmale ning sundis tegelaste saatusele kaasa elama. Kesleri koreograafiline keel selles lavastuses on rõhutatult klassikamaiguline, üksikud post-kyliänilikud liigutusjoonte kõverdumised on sisuliselt põhjendatud, tuues esile tegelaste hinges toimuvaid murdumisi, vabanetud oli kalduvusest täita muusika ülemäärsest pisiliigutustega.

Rahvusballeti missioon. Kultuuri- ja balletipoliitiliselt tuleb eriti hinnata seda, et esietenduse peaosalistes olid kõik meie balletikooli vilistlaste kehastada. See, mis paarkümmend aastat tagasi oli enesestmõistetav, on nüüd haruldus. Viimaste aastate

Anna Roberta tantsitav Anna Karenina on salapärane ja kütkestav oma mõistatuslikkuses.

Rünno Lahesoo

üleilmastumise üheks märksõnaks on saanud rahvusballettide rahvusvaheline koosseis ka siis, kui kodus kasvanud/ kasvatatud artistid ei jää väljast sisse ostetuile alla. Välismaised tantsijad on vaieldamatult vajalikud kohaliku balletielu rikastamiseks ja uute ideedega tutvumiseks, kuid kui rahvusballett tahab olla oma nime vääriline ja kanda edasi meie balletikultuuri juurdunud väärtusi, mille teljeks on psüühofüüsiline lähenemine tantsukunstile ja kunstilise kogemuse vahendamine, on trupis vajalik kriitiline mass just meie kultuuripildis ja oma koolis kasvanud tantsijaid.

On hinnatav, et koreograaf Marina Kesler usaldas peaosa noorele tantsijale ega jäänud teda proovisaali lõputult lihvima või rühmatantsijana kogemusi omandama. Meie väärikas baleriin ja pedagoog, aastakümnetepikkuse repetiitoristaaziga Aime Leis on rõhutanud, et soliste saab kasvatada ainult solistirollide kaudu, et pikk kudumine kordeballetis on solisti surm. Klaudia Maldutis, Artur Koit, Helmi Puur, Tiiu Randviir, Tiit Härm, Toomas Edur, Tiit Helimets said tuule tiibadesse kaalukate rollidega oma esimesel loomeaastal. Jääb loota, et rahvusballeti uus juhtkond oskab näha ja arendada balletikooli noorte kasvandike andeid ning leida väärikas rakendus nende mitmekülgsele meie balletipildi ja publiku kogemuste rikastamiseks.

„Anna Karenina“ on üles ehitatud stseenide kontrastsele vaheldumisele: dramaatilise vahetab välja koomiline või isegi räme mürgeldus (fotol Ketlin Oja kõrtsitüdrukuna ja Cristiano Principato Vronskina).

Rünno Lahesoo